

161. J. I. Kraszewski do Wł. Mickiewicza 28 II 1871 Rkp. BJ 13134 k. 5.

[k. 5r]

[nadruk:] TYDZIEŃ

d. 28 lutego 1871, Drezno

Możesz sobie wystawić, panie Władysławie, co się z nami działo podczas całej wojny i oblężenia, jak troskaliśmy się i kłopotali o was i myśleli, jaką dziś gorączkową ciekawość obudza jeszcze to oblężenie¹. Gdyby kto rodzaj dzienniczka albo opisu dał mi do „Tygodnia”², nieskończenie bym był wdzięczny. Chwała Bogu, żeście cali. Miałem już list z Paryża od Jener[ę] Bystrzonowskiego³, inni także, aleśmy nienasytzeni wiadomości.

Dla nas jest to coś, jakby się oś świata zwichnęła, jakby jaki kataklizm pochłonął część ziemi. Płacemy nad Francją jak nad sobą, od rewolucji 1789 r. przygotowywało się to ... brali Francję w arendy spekulatory i całe poczucie moralne, patriotyzm, szlachetność wyssali... Jeśli warunki pokoju prawdziwe – trudno się będzie podźwignąć⁴. Nie chcę o tym pisać, tak to boli, tak goryczą przepełnia. Józiu⁵ dojechał zdrowo. Bronisław⁶, słyszałem, że był w Pizie, słyszę, że ma być w Rzymie, ale jak on przeżył te ciężkie czasy!

Radbym Wam posłużyć do wydania „Rocznika”⁷ – poleciłem ściśle obrachować i jak najtaniej na 500 egz[emplarzy]. [k. 5v] Z papierem, odliczam razem wszystko od arkusza, 16 stron takich jak lat poprzedzających – nie żądam więcej nad 51 franków.

Okładki i zszycie nie będą kosztować więcej nad 75 fr[anków] – razem cały koszt na 20 arkuszy licząc – zdaje mi się nie przejdzie 1070 kilka franków. Z tych połowę na papier musiałbym potrzebować z góry, to jest 500. Resztę bym rozłożył na 3 miesięczne duże raty. Jestem w bardzo ciężkim położeniu i złych interesach, wojna mi drukarnię też uszkodziła, dlatego wielkiego kredytu dać nie mogę. Jeśli się zdecydujecie, życzę zaraz przesyłać, aby papier był czas tego formatu zamówić.

„Tydzień” Wam posłać poleciłem, jednego numeru zabraknie podobno.

---

¹ Oblężenie Paryża trwające od 19 IX 1870 do 28 I 1871 było jednym z dramatyczniejszych wydarzeń wojny francusko-pruskiej, miasto było bombardowane i panował w nim głód.

² „Tydzień Polityczny, Naukowy, Literacki i Artystyczny” – zob. list nr 141.

³ Ludwik Bystrzonowski (1797-1878) – uczestnik powstania listopadowego, działacz emigracyjny, generał armii tureckiej podczas wojny krymskiej, w latach 1857-1872 zatrudniony w poselstwie tureckim w Paryżu.

⁴ Wojna francusko-pruska – zob. list nr 160.

⁵ Józef Teofil Mickiewicz – zob. list nr 132.

⁶ Bronisław Zaleski – zob. list nr 7.

⁷ „Rocznik Towarzystwa Historyczno-Literackiego” – zob. list nr 15.

Ściskam dłoń Waszą,

J[ózef] I[gnacy] Kraszewski

NB. Drezno Pillnitzerstrasse 33 I